

Kirkonmäki

Tarinaa
kahvipöydän
äärestä

4

Betskun
eduskunta

6-7

Kesän
tapahtumat

14-15

8-10

Jokainen saa olla
omanlaisensa
– jokainen on
arvokas

Hanna Similä odottaa kesää ja rentoa oloa ilman aikatauluja.

Kuule kehosi viestejä

Ota kaikki aistit käyttöön ja hellitä kesällä suorittamisen kaasujalkaa, sanoo Vantaan seurakuntien lentoasemapappi Hanna Similä.

Hanna Similällä on takanaan erilainen työviikko. Tapaamme vain päiviä huhtikuun alussa tapahtuneen Viertolan kouluampumisen jälkeen. Kuluneen viikon tapahtumat, kohtaamiset ja käyty keskustelut ampumistragedian tiimoilta pyörivät mielessä ja tuntuvat kehossa.

-Papin työssä kannatellaan usein muita ihmisiä ja otamme kantaaksemme toisten surua, murhetta ja taakkaa. Sen purkaminen pois omasta kehosta on tärkeää, jotta asiat eivät pääse kuormittamaan omaa mieltä liikaa, Similä sanoo. Kehollisuus ja kehoteemat ovat olleet minulle tärkeitä jo nuoresta asti, sillä papin uran sijaan minusta piti tulla tanssija, hän jatkaa.

Ammattitanssijaksi tähdänneen Similän tie Oulun Kellosta pääkaupunkiseudulle teki mutkan Keski-Pohjanmaalla sijaitsevat Kälviän kansanopiston kautta, jossa tanssitaiteen opiskelijat treenasivat ahkerasti. -Luoja oli varalleni muita suunnitelmia, eikä minusta tullut tanssijaa. Kipuilen luopumisen kanssa jonkin aikaa työntäen tanssin kokonaan pois elämästäni. Keholliset teemat kuitenkin seurasivat mukana ja pääsin hyödyntämään näitä asioita erilaisissa pienryhmäohjauksissa ammattikorkeakoulun oppilaitospappina ja myöhemmin etenkin taideyliopistopappina työskennellessäni. Tein myös työnohjaajakoulutukseni lopputyön kehotietoisuuden ja traumojen merkityksestä työnohjauksessa.

-Kirkkoon töihin tullessani havaitsin, että

suhtautuminen kehollisuuteen olikin täysin erilaista. Kehollisuutta ei oikein ollut olemassakaan. Etenkin, jos oli nainen ja pappi, naiseutta ei juuri tarvinnut, eikä saanut korostaa. Oli hyvinkin tarkkaan määritelty, miten pukeudutaan ja ollaan, Similä muistelee. - Onneksi asiat ovat menneet valtavasti eteenpäin ja mukaan on tullut kokonaisvaltaisempaa ajattelua. On alettu ymmärtää, että keho on kokonainen systeemi, jossa kaikki vaikuttaa kaikkeen.

KEHOTIETOISUUS (ENGL. body awareness) tarkoittaa tietoisuutta omasta kehosta. Similä muistuttaa, ettei termiä tule sekoittaa kehopositiivisuuden tai kehorauhaan, vaikka aihe tuntuisi äkkiseltään samalta. Kehotietoinen ihminen tunnistaa kehonsa osat ja niiden asennot, hengityksensä sekä tiedostaa ja tunnistaa erilaiset aistimukset, joita välittyy kehon ulko- ja sisäpuolelta. - On tärkeää oppia kuuntelemaan näitä kehon lähettämiä viestejä, sillä keho on aina askeleen edellä muusta tietoisuudesta. Itseasiassa sanallinen viestintämme on vain alle 10 prosenttia kaikesta kommunikoinnistamme, Similä lisää. - Keho löytää kyllä aina uusia viestintäkeinoja, jos sen lähettämät signaalit ohitetaan. Tulee pääkipuja, vatsa alkaa oireilla, niskat ja hartiat menevät jumiin jne.

Puhumme keväästä. Edessä siintävä kesälomakausi luo toiveita ja odotuksia, jotka kohdistuvat niin lomasuunnitelmiin kuin kehoonkin. Lehdissä vilahtelevat tämän

HENKILÖKUVA

HANNA SIMILÄ

Lentoasemapappi

Työnohjaaja
(STO ry), TRE-
ohjaajaopiskelija

Hyvinkään srk:n
kirkkovaltuuston
jäsen

Motto: Muista laittaa
happinaamari
ensin itsellesi.

tästä "Vielä ehdit kesäkuuntoon"- ja "Näin suunnittelet unelmaloman" -kaltaiset ot-sikot. Ne voivat tuoda suuriakin paineita. - Eletään aivan kuin sitä lomaa varten. Ja jos loma ei menekään omien ajatusten ja suunnitelmien mukaan, pettymys on valtava, Similä kuvailee.

Kehoon patoutuva pettymys katkeroittaa. - Onneksi tähän aivan paras ratkaisu, Similä innostuu. -Anteeksianto ja armo. Anteeksi antaminen on parasta vastalääkettä. Se on tärkeää meidän itsemme kannalta, jotta emme jää ikävien tunteiden vangiksi.

Luonnossa liikkuminenkin auttaa laskemaan stressitasoja. - Ihmiskuntana olemme vasta kovin vähän aikaa asuneet betonilaatikoissa. Meille on luontevaa olla luonnon keskellä, Similä miettii ja jatkaa ettei luonnossa olemista tarvitse suorittaa. - On Jumalan lahja, että voimme ottaa kaikki aistit käyttöömmek, koskettaa ja tuoksutella kukkaan puhkeavia luonnonihmeitä.

-Voisiko kesä olla aikaa, jossa olisi enemmän mahdollisuuksia kuulostella kehoa? Onko meillä tyhjää tilaa ilman kännyköitä tai äänikirjoja? Aikaa, jossa olla omien ajatusten äärellä ja kysyä, mitä minun keho- ni tarvitsee juuri tällä hetkellä? hän pohtii.

Työpäivä lentoasemalla on alkamassa. Tänäinkin lomalentoja tulee ja menee. Mil-laista kesää lentoasemapappi Hanna Similä odottaa? -Tulevalta kesältä odotan lomaa ilman aikatauluja. Sellaista rauhoittumisen aikaa, jossa ei suoriteta mitään. Kuulostellaan miltä tänään tuntuu ja mitä tänään haluaisin tehdä. Aion ainakin lukea paljon ja tehdä puutarhatöitä, Similä hymyilee. - Ja mennä uimaan tai metsäretkelle jos siltä tuntuu! ●

Keho on kokonainen systeemi, jossa kaikki vaikuttaa kaikkeen.

Teksti: Inka Kurki

Kohtaamisia

ALKAVAN KESÄN tuoksut täyttävät ilman. Toisille kesäsade tuoksuu raikkaalle, toisille ei. Toinen nauttii syreenin kukkien huumasta ja toinen kiertää pensaat kaukaa. Toinen meistä odottaa kesää ilolla ja toinen pienen pakokauhun vallassa. Kesän tuoksut tuovat tullessaan myös yksinäisiä kesäiltoja tai iloisia kohtaamisia. Elämme aikaa, jossa vastakohtat kärjistyvät ja huoli taloudesta painaa monia. Eriarvoistuminen näkyy entistä suuremmin myös kesällä, jossa osa koululaisista jää ilolla lomalle odottaen kesälomareissua tai mökkeilyä. Vastakohtana tälle osalla perheistä on valtava huoli siitä, mistä rahasta maksetaan kesällä kasvavat ruokakulut tai miten tarjota lapselle turvallinen kesäloma. Huolen tulee muuttua yhteiseksi huoleksi perheiden hyvinvoinnista. Huoleksi, joka saa yhteisöt vahvemmin rakentamaan hyvinkääläisten hyvää niin, että lapsille ja nuorille tarjotaan ilmaisia mahdollisuuksia liikuntaan sekä yhdessäoloon. Niin, että leipäjonot eivät kasva vaan pienenevät.

KESÄLLÄ TOISEN ihmisen kohtaaminen on helppompaa kuin talvella. Hyvinkään alueen puistot kutsuvat yhteiselle oleilulle ja kirkonmäen kivet istahtamaan hetkeksi. Kirkkoon voi piipahtaa

Kohtaamisissa tärkeintä on nähdä ihminen ja olla hänelle läsnä.

piiloon auringon paahdetta. Kohtaaminen voi olla hymy jäätelökioskijonossa tai syvälliseen keskusteluun vievä tapaaminen. Kohtaamiset, lyhyet tai pitkät, ovat hetkiä, joissa voimme kohdata toisemme ja samalla myös palan Jumalaa.

RIPARIKESÄ ON aluillaan ja leireillä kohdataan jokainen nuori ainutlaatuisena ja arvokkaana. Kirkot täyttyvät konfirmaatiovieraista ja moni tulee pitkistä aikaa polvistumaan alttarille Jumalan kasvojen eteen. Monet muutkin kesän juhlat alkavat alttarin ääreltä, jossa Jumalan läsnäolo siunaa. Juhlissa kohdataan sekä Kaikkivaltias että läheiset sukulaiset ja ystävät.

Hanna-Leena Kevätsalo-Vuorio
kirkkoherra

KIRKKOHERRANA TAKANANI olevat ensimmäiset viikot ovat olleet täynnä arvokkaita kohtaamisia. Hetkissä on välittynyt niin huulet ja surut kuin valtava ilo ja innostus – yhdessä tekemisen riemu! Kohtaamisissa tärkeintä on nähdä ihminen ja olla hänelle läsnä. Jokainen meistä tarvitsee välillä toisen ihmisen tukea ja tämä tuki voi välittyä pienessä odottamattomassa hetkessä. Haastan sinut tänä kesänä antamaan hetken aikaa ja kohtaamaan jonkun ihmisen, joka kaipaa juuri sinun läsnäoloasi tai hyväksyvää ja rohkaisevaa katsettasi! ●

Kuva Hanna Tarkiainen

Ah, kuinka kevät hohtaa ja kukkii, tuoksuu maa! Näin Luoja meidät kohtaa ja hyvyys valloittaa.

Virsi 567

LAPSET KYSYVÄT

Teksti Laura Kuiri, kuvat Hanna Tarkiainen

Markku Husso, hautaustoimen päällikkö.

"MIKSI NOITTEN HAUTAKIVIEN PÄÄLLÄ ON LINTUJA?" (TARKOITTAEN ERILAISIA KORISTEITA KIVIEN PÄÄLLÄ.)

Lapsi 6 v.
Linnuilla hautakivissä on monta merkitystä. Ne kertovat toiveesta, että kuoleman jälkeen ihminen saisi uuden elämän ja olisi vapaa kuin taivaan lintu. Joskus lintu hautakiven päällä voi olla myös enkeli valepuvussa. Se lentää täällä meidän keskellämme ja pitää huolta ihmisistä, jotka olivat tärkeitä ja rakkaita haudassa lepäävälle.

Siivi Sillanpää, diakoniatyöntekijä

"MITÄ TARKOITTAI PYHÄ?"

Lapsi 3 v.
Pyhä on jotain sellaista, mikä ei ole ihan tavallista. Se on jotain tosi tärkeää ja arvokasta, jota ei voi nähdä, eikä käsin kosketella. Sen voi kuitenkin tuntea. Se voi kipristää varpaita tai kutitella vatsanpohjasta. Joskus ihan hengitys salpautuu. Minulle pyhää on se, että pääsen kirkossa ehtoolliselle. Silloin polvistun alttarin ääreen ja saan siunauksen. Se siunaus on pyhä.

Antti Sevanto, teatteriohjaaja

"MIKSI AIKA KULUU?"

Lapsi 4 v.
Aika kuluu, koska koemme tapahtumien tapahtuvan peräkkäin. Jos katsot kellon viisareita, ne liikkuvat. Jos syöt aamupalan ja lähdet leikkimään, aika kuluu, koska aika on tapahtumien jatkuvaa etenemistä. Kun nostat kätesi ylös ja lasket alas, äskeinen nykyhetki, jossa kätesi oli ilmassa, muuttuu menneisyydeksi. Tätä kokemusta kuvaamme sanomalla, että aika kuluu.

PERHEPYHIS KOKOONTUU to 12.9., 10.10., 14.11. ja 12.12. klo 17.30-19.30 srk-keskuksen alakrs, Hämeenkatu 16. Pyhäkouluhetki, laulua, leikkiä ja iltapalaa. Koululaiset voivat tulla itseksensä.

KIRJEPYHÄKOULUSSA SAAT kirjeen 6 kertaa vuodessa.
Lisätietoja: nonna.kotkanen-koivu@evl.fi, 050 533 7312

KURKKA WWW.LASTENKIRKKO.FI. Se on leikin ja ihmettelyn paikka. Suunnattu erityisesti 3-8 vuotiaille.

Voit lähettää lasten kysymyksiä uskosta, elämästä, kirkosta, Jumalasta osoitteeseen laura.kuiri@evl.fi
Kysymyksiin vastaa seurakunnan työntekijät tulevissa Kirkonmäki-lehdissä.

Kirkonmäki

Hyvinkään seurakunnan lehti | www.hyvinkaanseurakunta.fi | PL 29, Hämeenkatu 16, 05801 Hyvinkää

Päätoimittaja Hanna-Leena Kevätsalo-Vuorio p. 040 821 4527, hanna-leena.kevatsalo-vuorio@evl.fi.

Viestintätoimikunta: Anton Hietsilta, Mirva Jääskeläinen, Tanja Koskela, Maiju Laakso, Mika Leppäaho, Pauli Nousiainen. **Toimituskunta:** Reijo Huuskonen, Heidi Kajander-Maavuori, Hanna-Leena Kevätsalo-Vuorio, Tanja Koskela, Jonna Koskinen, Laura Kuiri, Inka Kurki, Tea Pohjoispuro, Jukka-Pekka Vaittinen.

Paino: Botnia Print, Kokkola. **Julkaisija:** Hyvinkään seurakunta **Painos:** 20 000 kpl ISSN 1239-2456. **Lehti ilmestyy:** 25.9., 4.12.

Inari Arjas
Kirjoittaja on seurakunnan viestintätoimikunnan varajäsen.

”Haudosta huolehtimistavat ovat kulttuuriperintöämme.

On aika tilata kukat haudoille!

MONILLA HAUDOILLA on orvokkeja toukokuussa. Kesäkukat heinäkuussa. Kanerva ja lyhty syksyllä. Kynttilä ja havut pyhäinpäivänä tai jouluna.

TOISENLAISESSA TARINASSA vanha hautakivi on kaatunut. Kirjaimet ovat haalistuneet. Lyhty on ruostunut. Haudalla on ilmoitus hallinta-ajan päättymisestä.

NAAPURIN LAPSENLAPSI kulkee ohitse ja huomaa kiven. Painaa muistiinsa paikan. Ilmoittaa muille, jotka muistavat ystävällisen vanhan rouvan. Rouvan ikkunassa oli risti, ankkuri ja sydän. Tro, hopp och kärlek. Usko, toivo ja rakkaus.

SELVITETÄÄN, ONKO omaisia. Löytyy saman nimisiä. Kukaan heistä ei pidä itseään lähiomaisena.

NAAPURIN LAPSENLAPSET päättävät pelastaa kiven. He tilaavat lisää hallinta-aikaa täyttämällä lomakkeen seurakunnan sivuilla ja maksamalla laskun. He tilaavat hautakiven korjauksen kiviliikkeestä.

TYÖ TEHDÄÄN KESÄLLÄ. Kiviliike hakee kiven. Kivi hiotaan ja puhdistetaan. Kirjaimet kullataan uudestaan. Kivi palaetaan paikalleen.

SYKSYYLLÄ NAAPURIN lapsenlapset käyvät katsomassa kiveä. Hautausmaan työntekijä opastaa heidät perille. Kivi kimmentää auringonpaisteissa. He laskevat krysanteemin kiven viereen.

VOISIKO HAUDAN hallinta-aika olla päättymätön? Voisiko seurakunta perustaa palvelun, jossa seurakuntalaiset voisivat osallistua onohdettujen hautojen hoitoon?

JOS HALUAT huolehtia sukulaisen tai tuttavahan haudasta, katso haudan tiedot hautahaku.fi -palvelusta. Ota yhteyttä seurakunnan hautaustoimeen. Selvitä haudan hallinta-aika. Jos yhteyshenkilöä ei ole tiedossa, voit ilmoittaa itsesi yhteyshenkilöksi.

AINAISHAUTA PYSYVY omaisten hallinnassa, kunhan he hoitavat hautaa tai maksavat haudan hoidosta.

HAUDOISTA HUOLEHTIMISTAVAT ovat omaa kulttuuriperintöämme. Keväällä on hyvä aika tilata kukat ja nurmikon hoito kesäksi. Kesällä voit myös käydä itse haravoimassa, pesemässä kiven ja kastelemassa kukat.

”Parhaat kiitokset kaikista muistamisista eläkkeelle siirtymiseni merkeissä! Kotikirjossa tavataan jatkossakin!”, Virpi Koivisto iloitsee.

Tarinaa kahvipöydän äärestä

Seurakuntatilaisuuksissa nautitaan usein kahvikupponen, jos toinenkin. Kirkonmäen toimitus kutsui pitkän työuran Hyvinkään seurakunnassa tehneen rovasti Virpi Koiviston vastaamaan kahviaiheisiin kysymyksiin.

Aamuisin keitämme kupillisen espressoa mutteripannulla. Iltapäivällä ehkä kupillinen kofiinitonta murukahvia, jotta yöunet säilyvät, **Virpi Koivisto** kertoo omista kahvirutiineistaan. Kysymyksenä montako kuppia kahvia Koivisto on juonut työuransa aikana naurattaa. - Lukemattomia kupillisia! Iloitsen siitä, että Hyvinkäällä pappi edelleen kutsutaan mukaan sekä muistotilaisuuksiin että kastekahveille. Pääkaupunkiseudun seurakunnissa tilanne on valitettavasti jo ihan toinen.

Keväällä kesälomien kautta eläkkeelle siirtyvä Koivisto kertoo työuransa vaiheita. - Olen ollut Hyvinkään seurakunnassa noin 27 vuotta eli pääosan työurastani. **Tapio Turunen** otti minut töihin Paavolan seurakuntakeskuksen ovella syksyllä 1996. Välillä olin pienen hetken Janakkalan seurakunnassa, mutta muuten Hyvinkään seurakunnan useilla eri työaloilla. Ensin seurakuntapastorina ja sitten kappalaisena vuodesta 2004 alkaen. Pisimpään toimin palvelun vastuukappalaisena. Vastoin omia suunnitelmiani

viimeiset pari vuotta kuluivat kirkkoherran tehtävissä.

Töitä on tehty myös Kaukoidässä. Kahvia kului silloin vähemmän. - Olin Suomen Lähetysseuran työssä Hong Kongissa vuosina 1987-1996 ennen kuin muutimme Hyvinkäälle. Niissä oloissa kiinalainen tee voittaa aina kahvin ja sopii sinne ilmastoon paremmin, Koivisto toteaa.

Vuosien saatossa mieleenpainuvia kahvihetkiä on ehtinyt kertyä monia ja Koivisto muistelee lämmöllä kohtaamisiansa seurakuntalaisten kanssa. - Muistan erityisesti erään perheen, joka vuosien ajan kutsui papin iäkkään sukulaisen syntymäpäiville. Pienessä tavallisessa kerrostaloasunnossa vietettiin yhdessä ehtoollinen ja kahviteltiin. Erityisesti puhutteli se, miten lämpimästi he huolehtivat iäkkästä sukulaisestaan, Koivisto kertoo.

Hauskoja ja humoristiakin tilanteita on syntynyt. - Kerran olen piileskellyt hetken pannuhuoneessa papin alba päällä, kun vihkipari halusi yllättää sukulaiset menemällä naimisiin kertomatta etukäteen

kenellekään. Kahvit juotiin sitten olohuoneen puolella, kun vihkiminen oli toimitettu.

- Papin etuoikeus on olla mukana ihmiselämän taitekohdissa. Olen saanut jakaa iloa ja surua. Monia nimiä ja kasvoja nousee mieleeni. Olen kiitollinen näistä kohtaamisista ja elämäntarinat pysyvät mielessäni, vaikka työtehtävät päättyvät. Olen saanut toimia seurakunnassa ja ajattelen tätä aikaa kiitollisuudella. Jatkossa on mukava tavata seurakuntalaisia eri tilaisuuksissa, nyt itsekkin seurakuntalaisen roolissa, Koivisto summaa.

Lehden ilmestyessä kevät on jo pitkällä. Kesäloma ja vapaammat kahvihetket ovat koittaneet. Millaisia suunnitelmia Virpi Koivistolla on kesään? - Suuria suunnitelmia ei ole. Riittää, että ei ole aika-tiloja eikä vaativia vastuuta. Kuten muutkin, toivon toki terveyttä itselle ja läheisille. Jokainen päivä on lahja. Kesään ja elämään kuuluu sekä sadetta että aurinkoa. Iloitaan niistä molemmista! ●

Teksti Inka Kurki

LYHYESTI

Reilun kaupan kahvi

Kansainvälinen Reilu kauppa on sertifiointi, joka sekä edistää vastuullisuutta että kehittää kaupankäyntiä reilummaksi. Pääteemoja ovat mm. tuottajien aseman parantaminen, elämiseen riittävät ansiot, yritysten ihmisoikeusvastuu, tasa-arvo ja naisten oikeudet sekä ilmastokriisin vaikutukset.

Tunnetuin Reilun kaupan tuote on Reilun kaupan kahvi, jota on myyty Suomessa jo vuodesta 1999 lähtien. Finravinto 2017 -tutkimuksen mukaan suomalaiset kuluttavat paahdettua kahvia lähes

10 kg vuodessa henkilöä kohden. Tämä on eniten maailmassa, kun kahvin kulutus suhteutetaan koko väestön määrään.

Reilun kaupan kahvia hankkimalla voit olla varma, että kahvinviljelijälle on maksettu aina vähintään Reilun kaupan takuuhinta ja lapsityövoiman käyttö viljelyksillä on kielletty. Suomessa Reilua kaupaa edustaa Reilu kauppa ry. ●

Inka Kurki

Hyvinkään hoitohaudoille istutetaan tänä kesänä begonioita, verenpisaroita, kyynelpisaroita ja aurinkoliisoja.

Hautausmaat kukoistavat kesällä

Mitä haudalle saa istuttaa ja mitä kuuluu hautausmaan kesään?

Kesän koittaessa hautojen aktiivinen hoitoaika alkaa. Haudoille, joilla on seurakunnan kanssa voimassa oleva haudanhoitosopimus, kesäkukat istutetaan kesäkuun alussa hallaöiden väistyttyä. Omaiset haluavat usein istuttaa omia kukkia haudoille jo ennen tätä. Äitienpäiväksi tuodut orvokit kestävät hyvin pikkupakkasta ja ne saattavat olla vielä täysissä voimissaan seurakunnan aloittaessa kesäkukkien istutuksen haudoille. – Seurakunnan hoitaessa hautaa, omat kukat otetaan pois. Ne nostetaan hautakiven taakse ja tilalle istutetaan esim. Begonioita tai verenpisaroita. Näin on sovittu haudanhoitosopimuksen ehdoissa, kertoo **Aulikki Raunemo** Rauhannummen hautauspalveluista.

– **MUITA** sopimukseen kuuluvia haudanhoitotöitä ovat mm. kasvialueiden lannoitus, kukkien kastelu, rikkakasvien kitkeminen, kasveille

varatun istutusalueen siistiminen, sekä nurmikon hoito ja siistiminen istutusalueen ympäriltä. Teemme myös reunakivellisten hautojen pintahoitoa eli pintahieman hoitoa reunakivien rajaamalla alueella. Hyvinkään seurakunnassa haudanhoitosopimukseen kuuluu myös hautakiven pesu kerran kaudessa.

HAUTOJEN HOITOTÖITÄ helpottaa, kun oma irtaimisto viedään pois haudalta hoitokauden ajaksi. Haudoilla saattaa olla talven jäljiltä lyhtyjä ja muita muistoesineitä, jotka voivat rikkoutua siima- tai ruohonleikkurin osuessa niihin. – Pyrimme nostelemaan esineistöä syrjään esim. haudan kukkapesään, jotta posliinienkelit ja muut omaisille tärkeät esineet pysyisivät ehjinä, Raunemo sanoo.

ELLEI SOPIMUSTA haudanhoitosta ole, omaisilla on velvollisuus hoitaa hautaa omatoimisesti. Suositeltavia kasveja

kevällä istutettavaksi ovat sipulikukat ja sen jälkeen monivuotiset perennat. Haudalle ei saa istuttaa puita eikä pensaita. Puuvartistet kasvit häiritsevät usein naapurihautoja juurien levittäytyessä joka puolelle, myös hautamuistomerkkien alle.

HAUTAKIVIEN TURVALLISUUDESTA ei tingitä. Kallistuneet ja kaatumisvaarassa olevat kivet merkitään ja vaarallisesta kivistä annetaan hautapaikan haltijalle kunnostuskehoitus. Ellei tähän vastata määräjassa, hauta palautuu seurakunnan haltuun.

–**HAUTAPAIKKOJEN HALLINTA-AJAT** ovat eripituisia riippuen siitä, milloin sopimukset on tehty. Tällä hetkellä hautapaikkoja myydään 30 vuoden hallintajakalla. Hallinta-ajan päättyessä paikalle voi ostaa lisää hallinta-aikaa tai antaa haudan palautua seurakunnalle. Tällöin hautapaikka menee uudelleen käytettäväksi.

HAUTAUSMAAT TARJOAVAT mahdollisuuden sekä levähdykseen että hiljentymiseen. Omaisen haudalle voi tulla nauttimaan esim. äitienpäivä- tai syntymäpäiväkahvit. Eväitäkin saa syödä. Vainajien kunnioitus tulee kuitenkin säilyttää. Hautajaisaattueen osuessa kohdalle on kohteliasta nousta seisomaan ja kunnioittaa hetkeä. Omat puuhut voivat silloin hetken odottaa.

VIIME VUOSINA hautausmaiden alueille on alettu viljellä niittykukkasiemenin. Niitytkokeilun tarkoituksena on vähentää nurmialueiden ”viherautiomaita” ja lisätä mm. kukkia pölyttävien hyönteisten määrää ja luonnon monimuotoisuutta. Jos oikein tarkkaan kuuntelee, voi kuulla heinäsiirkojen sirittävän. ●

Teksti Inka Kurki
Kuva Veini Vänskä

Sokea juomanlaskija – Teatteri Betan kesänäytelmä

Teatteri Betan näytelmässä sukelletaan Ranskan vallankumouksen pyörteisiin. Vapaus, veljeys, tasa-arvo ja valistus kuohuttavat Pariisia ja pian koko maailmaa. Vanhat rakenteet murtuvat, uusi tulee ryminällä. Myös kirkon asema ja suhtautuminen uskontoon muuttuvat radikaalisti. Vallankumouksen kuohuissa tasapainoilee pieni pariisilainen teatteri, Le Petit Théâtre, kunnes joutuu imaistuksi kaiken keskelle, suorastaan tapahtumien polttopisteeseen. Saako Raamatun kertomukseen Kaanan häistä pohjautuva näytelmä, Sokea juomanlaskija, koskaan ensi-iltaansa? Sokea juomanlaskija on vauhdikas draamakomedia hetkistä, jolloin maailmaa ja käsitystämme siitä luodaan uudelleen.

Esitykset seurakuntakeskuksen juhlasalissa
(Hämeenkatu 16)

kesällä: ma 24.6. klo 18.30, ti 25.6. klo 18.30, to 27.6. klo 18.30, su 30.6. klo 15, ma 1.7. klo 18.30, ti 2.7. klo 18.30, to 4.7. klo 18.30.

Esitykset syksyllä: su 1.9. klo 15, ma 2.9. klo 18.30, ti 3.9. klo 18.30.

Työryhmä: lavastus Tapio Rantanen, käsikirjoitus ja ohjaus Antti Sevanto, puvut Eeva Mantere, tekninen toteutus Joonas Yläne.

Liput 22 € NetTicket.fi. Jäljellä olevat paikat myydään ennen esitystä ovelta.

Unsplash

Sella Pyrhönen ja Terho Turunen uskovat siihen, että Betskun eduskunnan kautta nuoret voivat oikeasti vaikuttaa asioihin.

Jonna Koskinen, Mila Kotala, Sella Pyrhönen ja Terho Turunen näkevät Betskun eduskunnan päässeen hyvään vauhtiin. Sen työtä voisi vielä kehittää tarkemmalla suunnittelulla.

Betskun eduskunta tuo nuorten ääntä esille seurakunnassa

Nuorten vaikuttajaryhmä ei tyydy olemaan kumileimasin, vaan se haluaa oikeasti vaikuttaa asioihin.

Kirkolliskokous teki vuonna 2019 päätöksen, jonka mukaan nuorten osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksien varmistamiseksi seurakunnan tulee perustaa nuorten vaikuttajaryhmä.

RYHMÄN TEHTÄVÄNÄ on vaikuttaa asioiden valmisteluun ja päätöksentekoon sekä osallistua seurakunnan toiminnan suunnitteluun ja toteutukseen.

NUORTEN VAIKUTTAJARYHMIEN toiminta liittyy oleellisesti lapsivaikutusten arviointiin. Siinä toimintaa ja päätöksentekoa pohditaan lapsen edun näkökulmasta.

HYVINKÄÄN SEURAKUNTAAN perustettiin oma nuorten vaikuttajaryhmä viime vuonna. Ensimmäisessä kokouksessaan nuoret nimesivät sen nuorisotalo Betanian lempinimen mukaan Betskun eduskunnaksi.

LUKIOLAINEN SELLA Pyrhönen ilmoitautui ryhmään hyvin yksinkertaisesta syystä. Hän haluaa olla vaikuttamassa siihen, millaista sisältöä nuorten toiminnassa on.

– **SAMALLA** pääsee pohtimaan myös sitä, miten saataisiin lisää nuoria mukaan seurakunnan toimintaan.

PYRHÖSEN MIELESTÄ nuorten vaikuttajaryhmä on hyvä tapa viedä asioita eteenpäin.

– **PIDÄN** siitä tavasta, miten Betskun eduskunnassa toimitaan. Olemme kuitenkin vielä aika nuoria, joten homman on hyvä olla jotenkin rennompaa, eikä niin tiukkaa.

SELLAN MUKAAN Betskun eduskunnan kokouksissa kaikki pääsevät ääneen. Myös hänen omat ideansa on otettu hyvin vastaan.

– **MINUSTA** on hyvä asia, että kokouksissa on paikalla myös vähintään yksi nuori-

sotyönohjaaja. Minä ainakaan en hallitse kaikkia kokouksiin liittyviä asioita.

Vaikuttamisen paikkoja alkaa jo olla

HYRIASSA MEDIA-ALAN opinnot pian päätävä **Terho Turunen** toimii Betskun eduskunnan varapuheenjohtajana. Ryhmä on vastannut varsin hyvin vaikuttamisesta kiinnostuneen nuoren miehen odotuksia.

– **OLEN** tehnyt myös parannusehdotuksia. Tein esimerkiksi aloitteen siitä, että Betskun eduskunnalle pitää toimittaa taustamateriaalit siinä vaiheessa, kun meiltä pyydetään lausuntoa johonkin asiaan.

TURUNEN ON tyytyväinen siitä, että nuorten vaikuttajaryhmällä on oma edustaja

TV-SARJAT

KAIKKI SYNNIT ANTEEKSI?

KAIKKI SYNNIT

Rikosdraamasarja *Elisa Viihteen ja Yle Areenan kautta*
Kolme tuotantokautta, 18 jaksoa
Käsikirjoitus ja ohjaus *Venla Aakko ja Mika Ronkainen*

Päärooleissa mm. *Johannes Holopainen, Maria Sid, Matti Ristanen, Inka Kallén*

KAIKKI ANTEEKSI

Neliosainen draamasarja *Elisa Viihteen ja Ruutu + kautta, Laura Mannisen saman nimisen esikoisteoksen (2018) pohjalta.*
Ohjaus *Antti Heikki Pesonen*
Päärooleissa *Iida-Maria Heinonen ja Joonas Saartamo*

Aikaamme sanotaan joskus uskontottomaksi. Sitä se ei ole! Jopa perimmäiset hengelliset kysymykset; synti, sovinto, syyllisyys ja anteeksiantamus kiinnostavat. Siitä eräs osoitus on kaksi katsottavissa olevaa TV-sarjaa, joilla on hyvin toisiaan muistuttavat nimet, vaikka kuvaavatkin ihmisluontoa ja sen pimeitä puolia eri näkökulmilla.

Kaikki synnit sijoittaa draaman Oulun seudulle, joka tunnetaan vahvoista lestadiolaisyyhteisöistä. Viime vuosina on herätysliikkeen sekä vahvuuksia että paljastuneita epäkohtia, hyväksikäyttötapauksia, pöyhitty voimalla. Kun lestadiolaisen julistuksen keskiössä on nimenomaan anteeksiantamus, ei ihme, että sanan sisältöä ja todeksi elämistä tutkaillaan.

Sarjan kolmessa tuotantokaudessa tehdään rikoksia, petoksia, bisnesvaikoa sekä kohtalainen määrä murhia. Sivujuonteina Varjakan maaseutupaikojen raitille pulpahtaa milloin New Age -lahko, naisemansipaatioporukka tai metsässä hääriävi miesten vertaisryhmä eron kokeneille. On kompleksisia homosuhteita, koulukiusaamista; paikallispoliisin ja rikospoliisin välisiä jännitteitä. Kaksi ensimmäistä kautta ovat itsenäisiä. Kolmannessa solmitaan moneen suuntaan haarautuneet langat yhteen.

Draaman näyttelijätyö, kuvaus ja leikkaus ovat huippuluokkaa. Ulkoiset agentit näyttävät pitäneen sarjaa siinä määrin koukuttavana, että se on myyty jo yli 60 maahan.

puhe- ja läsnäolo-oikeudella useissa seurakunnan johtokunnissa sekä viestintätoimikunnassa.

HÄN TOIVOISI vielä yhtä askelta eteenpäin, jotta Betskun eduskunnan ääni kuuluisi seurakunnassa vieläkin paremmin.

– **VIIME** vuonna eräässä kirkkovaltuuston kokouksessa luvattiin meille edustus kirkkoneuvostoon ja -valtuustoon. Vielä tämä ei ole kuitenkaan toteutunut.

TURUNEN OLISI myös kaivannut Betskun eduskunnalle enemmän painoarvoa, kun seurakunnan uusi kiinteistöstrategia oli käsittelyssä.

– **MEILTÄ** kysyttiin siitä, millainen tuleva nuorten kohtaamispaikka olisi hyvä olla. Olisin toivonut sitä, että olisimme päässeet näkemään kiinteistöstrategiankin jossakin vaiheessa.

TERHO TURUNEN on sitä mieltä, että nuorten mielipiteet pitää seurakunnassa ottaa tosissaan.

– **PALJON** puhutaan siitä, että nuorissa on tulevaisuus. Ei se ole niin, vaan mehän olemme jo tässä ja nyt.

Ei pelkkää kokoustamista

HYVINKÄÄN SEURAKUNNAN nuorisotyönohjaajat **Jonna Koskinen** ja **Mila Kotala** kertovat, että Betskun eduskunta on paljon muutakin kuin kokoustamista ja pöytäkirjoja.

– **SE** esimerkiksi järjestää 1-4 kertaa vuodessa ohjelmaa Betaniassa pidettävään avoimeen viikkotoimintaan.

TÄNÄ KEVÄÄNÄ yhdessä nuortenillassa on askarreltu myytävää Mäkilähtö kesään -tapahtumaan. Lisäksi viime vuonna sekä tänä keväänä Betskun eduskunta on järjestänyt nuorteniltaan Open stagen nuorille.

BETSKUN EDUSKUNTA on mukana myös Kuutsissa. Kyseessä on Hyvinkään seurakunnan järjestämä tapahtuma kaikille vuoden aikana rippikoulunsa käyneille ja muille nuorten toiminnassa mukana oleville.

– **KUUTSISSA** Betskun eduskuntalaiset pitävät kanavan nuorten vaikuttamismahdollisuuksista ja -tavoista.

NUORISOTYÖNOHJAAJAT USKOVAT, että nuorten vaikuttajaryhmä on hyvä väline

aktivoida sellaisia nuoria, jotka olisivat muuten enemmänkin taustalla.

BETSKUN EDUSKUNTA on myös saattanut lisätä ainakin jonkin verran nuorten painoarvoa seurakunnassa.

– **ON** helpompi vedota työkavereihinkin, että nuorten vaikuttajaryhmä on tuonut esille jonkun asian, kuin että yksittäinen nuori olisi ehdottanut jotakin.

Haaveissa oma kummivaltuutettu

KOSKINEN JA Kotala huomauttavat, että nuorten vaikuttajaryhmät ovat niin tuore asia, että varmasti niissä on vielä kehitettävää.

ESIMERKIKSI BETSKUN eduskunnan toimintasuunnitelmaa on jo päivitetty.

– **OLISI** hyvä olla myös selkeämmät raamit Betskun eduskunnan mahdollisista tehtävistä. Esimerkiksi voisimme sopia jo vuotta ennen ajankohdan, jolloin se järjestää ohjelmaa nuorteniltaan.

”Paljon puhutaan siitä, että nuorissa on tulevaisuus. Ei se ole niin, vaan mehän olemme jo tässä ja nyt.”

JONNA KOSKINEN haaveilee siitä, että Hyvinkään kirkkovaltuustossa olisi vielä joskus Betskun eduskunnan oma kummivaltuutettu.

– **HÄN** voisi käydä aina silloin tällöin nuorten kokouksissa ja viedä vahvasti heidän asioitaan eteenpäin kirkkovaltuustolle ja -neuvostolle.

MYÖS OMA budjetti voisi olla Betskun eduskunnalle hyvä asia. Sellaista ei ainakaan vielä ole.

– **NÄIN** nuoret saisivat paremmin käsityksen siitä mihin rahaa käytetään tai mihin sitä voisi käyttää, Koskinen sanoo. ●

Teksti ja kuvat Vesa Keinonen

AJAN ILMIÖ

Tiekirkko tarjoaa levähdyshetken

Pitkän talven jälkeen jäätelökioskien ilmestyminen kaupunkikuvaan on varma kesän merkki. Yhtä varma merkki on Tiekirkkojen aukeaminen. Tiekirkot ovat kirkkoja, jotka ovat auki kesäisin matkailijoita varten. Tiekirkko-verkostoon kuuluu sekä evankelisluterilaisia että ortodoksikirkkoja ympäri Suomen, joten erilaista ja kulttuuriperinnöllisesti arvokasta nähtävää riittää.

SAKSASTA SUOMEEN 1990-luvun alussa rantautunut idea avoimien ovien kirkkoista on kasvanut vuosi vuodelta. Tänäkin kesänä auki olevia kirkkoja on yli 260. Moniin kirkkoihin löytää tienvarsilla olevien valkoisten Tiekirkko-kylttien avulla.

PISTÄVTYMINEN TIEKIRKOSSA on hieno mahdollisuus tutustua paikalliseen historiaan ja samalla erilaisten kirkkojen upeaan arkkitehtuuriin. Jos Tiekirkossa on paikalla kesäoppaita, heidän tietouttaan kannattaa hyödyntää. Mielenkiintoisia yksityiskohtia mm. alttaritauluissa tai kattomaalauksissa sekä taidokkaasti vuoltuja saarnatuoleja voi ihastella omatoimisestikin.

KUUMANA KESÄPÄIVÄNÄ kirkon viileydessä saa levähtää hetken omien ajatusten äärellä. Vierailijan on hyvä ottaa kuitenkin huomioon, että etenkin kesäviikonloppuisin Tiekirkoissa voi olla käynnissä yksityisiä tapahtumia, kuten kastetilaisuus, häät tai hautajaiset. Tällöin kirkkoon ei ole kohteliasta mennä. Jos puhelin

pirahtaa kesken vierailun, on myös kohteliasta jäädä ulos puhumaan. Valokuvaaminen – ja somettaminenkin – on sallittua, ellei tätä ei ole erikseen kielletty, ja kunhan huomioi muut kirkossa olijat.

TIEKIRKKOIHIN OVAT tervetulleita kaikki, vakaumuksesta riippumatta. Pääsymaksua ei ole, mutta halutessaan kävijä voi osallistua kirkossa esillä oleviin keräyksiin. Lahjoittamalla esim. tämän vuoden Yhteisvastuukeräykseen tukee samalla nuorten elämänhallinnan ja mahdollisuuksien parantamista HelsinkiMission, Suomen ev.lut. seurakuntien ja Kirkon Ulkomaanavun avulla.

TIEKIRKKOJEN AUKIOLOAJAT vaihtelevat paikkakunnittain ja ovat seurakuntakohtaisia. Useimmiten Tiekirkot ovat avoinna ajalla 5.6.–20.8. klo 11–16. Osa Tiekirkoista on avoinna ympäri vuoden. Omalle matkareitille osuvat kirkkokohteet voi tarkistaa kätevästi tiekirkot.fi-nettisivustolta.

HYVINKÄÄN KIRKKO on mukana Tiekirkko-verkostossa. Professori Aarno Ruusuvooren suunnittelema, modernia tyyliä edustava kirkkorakennus on suosittu arkkitehtuurinen nähtävyys etenkin kesällä. Vuonna 1961 valmistunut kolmionmuotoinen kirkko on Hyvinkään maamerkki. Saapuupa kaupunkiin mistä suunnasta tahansa, kirkon kärki pilkottaa puiden latvojen yllä ja ohjaa kulkijaa luokseen. ●

Inka Kurki

Onko annettu kuva lestadiolaisuudesta oikea? Ohjaaja rökittää yhteisöä paikoin rajusti, mutta välillä se hyvä, mitä koko Suomi kaipaisi eniten, pilkahtaa esiin. Katsoja jää miettimään osan 18 jälkeen, miten vakuuttava on vihoviimeinen repliikki: Saat anteeksi!

Kaikki anteeksi-kirja perustuu Laura Mannisen omiin kokemuksiin. TV-sarjaan on siitä poimittu draamaan sopivia kohtauksia. Nelikymppinen Vilma tapaa ällistyttävän herkän ja huomaavaisen Mikon. Mikään varoituskello ei soi tai sellainen tukahtuu. Ennen pitkää Vilma löytää itsensä pyörittämässä Mikon kolmilapsisen perheen arkea. Eikä kauaa kulu, kun raivoakohtaukset ja väkivalta leimaavat

Hanna-Maria Grönlund

yhdessäoloa. Alkaa anteeksipyytelyjen ja yhä uusien pettymysten vuoristorata.

Tarina on tuttu monen muunkin kertomana. Jo v. 1997 teol. tri Raimo

Mäkelä kirjoitti silmiä avanneen kirjan *Naamiona terve mieli. Miten kohtaan luonnehäiriöisen?* Kirjasta on otettu 12 painosta. On tuotettu myös lukuisia muita, niin psykologian näkökulmasta

kuin kokemuseräisesti asiaan paneutuvia dokumentteja. Hyvinkäälläkin on toiminut narsistien uhrien vertaistyhmä.

Tarve tulla rakastetuksi tekee meistä kaikista haavoittuvaisia. Siksi voi vahvaksi itsensä kuvitteleva nainen, tai mieskin, jäädä väkivaltaisen suhteen vangiksi. TV-sarjassa Vilma pääsee lopulta irti suhteesta turvakodin ja terapian avulla. Mikä kurjinta, lapsille ja nuorille rakkauden nimissä - tosi asiassa himon ajamana - tehty hyväksikäyttö jättää vuosikymmenten arvet ja synnyttää pahimmillaan juuri niitä pimeyden porskahduksia, joita *Kaikki synnit* kuvaa. ●

Reijo Huuskonen

TOSI IHMINEN, TOSI JUMALA

- Jeesus on sekä Jumala että ihminen, kumpaakin yhtä aikaa. Kun mustaan kahviin lorauttaa maidon sekaan, sitä tekoa ei voi enää peruuttaa eikä niitä kahta ainetta voi erottaa toisistaan.
- Koska Jeesus on tosi ihminen:
 - hän tuntee kaikki ihmiselämään kuuluvat vaikeat asiat
 - hän osaa antaa meille oikean avun
- Koska Jeesus on tosi Jumala, hän voi tehdä myös sen mihin kukin ihminen ei kykenisi:
 - hänen ansiostaan voimme saada synnit anteeksi
 - hänen ansiostaan voimme päästä iankaikkiseen elämään

Opetus on riparilla tärkeää, mutta tärkeintä on Jumalan rajattoman rakkauden tajuaminen.

IKÄLUOKAT PIENENEVÄT, RIPPIKOULULAISET VÄHENEVÄT

Hyvinkään seurakunnan rippikoulupappi Paula Kallio sanoo vuosittain pidettävän määrän vähentyneen, koska ikäluokat pienenevät.

Tänä vuonna meillä on 16 leiriä, joista 14 on kesällä eri puolilla Suomea, kaksi talvella. Lisäksi meillä on yksi päiväleiri kesällä ja pienryhmä keväällä.

Rippikoululeirit alkavat kesäkuun alussa heti koulujen loputtua ja päättyvät heinäkuun lopulla. Noin 30 seurakunnan rippikouluikäistä lähtee harastusripareihin muulle paikkakunnalle, jossa yleensä suoritetaan myös konfirmaatio. Seurakuntaan tutustuminen on omalla paikkakunnalla.

-Rippikouluryhmän maksimikoko on yleensä 25, joskus tehdään poikkeuksia. Leirillä pitää kuitenkin olla yksi aikuinen kymmentä nuorta kohti.

Jos siis leirillä on 25 nuorta, ohjaajia on kolme, yövalvoja, yksi isosten isonen, viisi isosta sekä leirikeskusten henkilökuntaa. Kesätyöntekijöitä ei enää ole hakijoina entiseen malliin, sillä teologeja ja nuorisotyöntekijöitä ei hakeudu opiskelijoiksi yhtä paljon kuin ennen.

Paula Kallio on itse Sääksissä tulevana kesänä yhdellä rippileirillä ja yhdellä Nurmossa. Hänen ennalta tapaamansa nuoret saivat äänestää, mistä aiheista he halusivat oppitunteja. Aiheita toki olisi monia, mutta kaikkia ei ehditä viikon leirin aikana käydä läpi. Isosilla on Kallion mukaan rippileirillä hirmu tärkeä rooli, he ovat itsekin nuoria ja toimivat malleina.

Nuoret ovat toisaalta hyvin järkeviä, mutta joutuessaan joskus käytös kulminoituu. Siksi Kallio katsoo etukäteen, etteivät esimerkiksi kaikki saman luokan oppilaat tule yhtä aikaa rippileirille.

-Riparilta voidaan myös lähettää kotiin toisin kuin koulusta, Kallio muistuttaa.

Jos joku nuori häiritsee tai käyttäytyy ikävästi, hänen kanssaan jutellaan ja tarvittaessa vanhemmat hakevat hänet kotiin. Hyvin harvoin onneksi tällaista tapahtuu.

Jos riparilla sairastuu ja joutuu lähtemään kotiin, mukaan saa tarvittaessa tehtäviä. On mahdollista päästä konfirmaatioon oman ryhmän kanssa tai myöhemmin.

Paula Kallio on huomannut, että nykynuoret ovat hengellisempiä kuin esimerkiksi vanhempansa.

-Joskus nuorten kanssa voi käydä hyvinkin syvällisiä keskusteluja. Niihin ei rippikoululeirillä ole kui-

Janne Rönkä

Asioitten pohtiminen yhdessä tuo nuorille pitkäksi aikaa ajateltavaa.

Elise Saarikko

Nuorisotyönhoaja Mila Kotalalle isostoiminta antoi aikoinaan suuntaa uranvalinnalle.

neet, jos nuori ajattelee esim. viiden vuoden kuluttua, ettei rippikoulu mennyt hukkaan, Terhi Makkonen sanoi.

Saija Lottonen muistutti, ettei rippikoulussa opetus ole tärkeintä, vaan Jumalan rajattoman rakkauden tajuaminen.

-Haluaamme nuoren ymmärtävän, että jokainen voi olla omanlaisensa ja jokainen on arvokas. Kaikille on tarjolla armo.

Rippikoulu ei ole suoritus, siitä ei anneta numeroa. Se on hetken matka, josta toivottavasti jää myönteinen jälki sieluun.

Vaikka rippikoulunsa käynyt myöhemmin päätyisi jostain syystä eroamaan kirkosta, hänelle jää muisto, että Jumala ei hylkää, vaan on kaikissa elämän vaiheissa läsnä.

Rippikoulun vetäjät kertovat olevansa leiriviikonloppujen ajan nuorille läsnä sata lasissa. Tavallinen työarki jää kauas, ja leirin jälkeen olo on kuin maratonin juosseilla.

Nykyrippikouluun ei enää kuulu ”pakollisia” kirkossakäyntejä, kuten ehkä riparilaisten vanhemmilla aikoinaan oli. Sen sijaan nuoria rohkaistaan tutkailemaan omia arvojaan ja opetetaan yhdessä elämiseen ja toisen huomioimiseen.

-Meillä on nollatoleranssi kiusaamiseen. Jos sellaista havaitsemme ja joudumme siihen puuttumaan, nuoret ovat yleensä hämillään ja miettivät tekojaan, Nikkinen kertoi.

Rippikoulussa ei tietenkään lyhyessä ajassa tehdä

Elise Saarikko

Hyvinkään seurakunnan rippikoulutyön pappi Paula Kallio haluaa kertoa nuorille, miten hienoja asioita Jumalalle on heillä tarjottavana.

ihmeitä, mutta hetkenkin yhdessä oleminen voi opettaa nuorelle empatiaa, vastuun ja vapauden yhdistelmää. Säännöistä pidetään tiukasti kiinni; kännykät pysyvät oppitunneilla äänettömällä ja taskuissa.

Murrosikäiset nuoret voivat olla haastavia, mutta heitä lähestytään rippikoulussa samalta tasolta, ei ylhäältä alas. Kysymyksiä saa tehdä, ja niihin pyritään vastaamaan.

Rippikoulu on usein koko perheen yhteinen kokemus, sillä se saa vanhemmatkin muistelemaan omia ripariaikojaan. Saija Lottonen toivookin, että vanhemmat kertoisivat riparille lähtevälle nuorelle myönteisiä ja hauskoja muistoja omista leirijajoistaan. Oma leiriään jännittyneenä odottavalle nuorelle se voi olla todella tärkeää.

”Riparilla oli paras pääsiäinen ikinä”

-Täällä riparilla on tosi kivaa, kun on koko ajan tekemistä, tiivistä **Vilja Leino** tunnelmiaan.

Lilja Lindén, Roni Holm, Akseli Kettunen ja Jonathan Länsikare nyökyttelivät. Oppitunnit, ruokailut ja ulkoilu vuorottelevat sopivasti. Tyhjiä hetkiä ei riparipäiviin ole mahtunut.

Aamuhierätyks oli varttia vaille yhdeksältä, aamupalan jälkeen hartaus, oppitunti ja ruokailu. Sitten ulkona leikkejä, raamattutunti, jossa luettiin päivän saarnan aihetta Johannesen evankeliumista.

Jatkuu

tenkaan kovin paljon aikaa. Muutama vuosikymmen sitten puhuttiin rippileirillä uskoon tulosta. Haluan mieluummin kertoa omille rippileiriläisilleni, miten paljon hienoja asioita Jumalalla on nuorille tarjottavana.

Rippikoulu on nuoren elämän taitekohta

Yhteisistä hetkistä pitää jäädä päällimmäiseksi hyvät muistot

-Rippikoulu on kirkon lippulaiva. Se on taitekohta elämässä nuorelle, joka tarkastelee omia arvojaan, totesi Hyvinkään seurakuntapastori **Saija Lottonen**.

Hän piti pääsiäisenä rippikoulua Sääksin leirikokouksessa 22 nuorelle yhdessä pian papiksi vihittävän **Emma Nikkisen** ja työalajohtaja **Terhi Makkosen** kanssa. Lisäksi rippikoululeirillä oli viisi isosta, isosten isonen ja yövalvoja ja keittiöhenkilökunta.

Pääsiäisen riparin nuoret olivat jo leireilleet Sääksissä yhtenä viikonloppuna, lisäksi yhteisiä tapaamisia oli ollut muutamia. Nuoret olivat siis vetäjille ainakin jonkin verran tuttuja.

Vetäjien mukaan nuoret ovat yleensä innostuneita, vaikkakin ujoja ja jännittävät esimerkiksi porukkaan sopeutumista ja ulkoaoppimista.

Rippikoulussa joutuu väkisin tutustumaan ennalta tuntemattomiin nuoriin. Kaikille se ei ole itsestään selvää, vaikka moni onkin jo tottunut liikunta- tai muissa harrastuspiireissä uusiin kontakteihin.

-Haluaamme, että rippikoulusta jää ehdottoman positiivinen kokemus nuorelle. Silloin olemme onnistu-

Riparilla on koko ajan tekemistä sen sijaan, että istuisi vain kotona.

Siinä sanottiin, että Jeesus on elämän leipä. Nuoret saivat miettiä, mitä se heidän kohdallaan voisi tarkoittaa. Välipalan jälkeen seurasi oppitunti rukouksesta ja Pyhästä hengestä. Iltaisinkin oli vielä ohjelmaa.

Osa muista riparilaisista oli koulusta tuttuja, ja yhteisissä hetkissä muutkin olivat tulleet tutuiksi. Kaikkien nuorten mielestä leirillä oli hyvä henki.

Rippikoulu on yhteinen matka, josta jää toivottavasti myönteinen jälki sieluun.

Rippikoulussa tehtiin myös töitä. Nuorten piti opetella ulkoa Isä meidän -rukous, kymmenen käskyä, Herran siunaus ja uskontunnustus.

-Ihan hyvä, että pitää opetella ulkoa. Sitten ne ainakin jäävät mieleen, Lilja mietti.

Miksi pyritte juuri kevään toiselle rippikoululeirille ja miksi pääsiäisenä?

Jonathan kertoi halunneensa leirille serkkunsa ja kaverinsa kanssa. Kun riparin suorittaa aikaisemmin keväällä, kesällä jää aikaa muuhun.

-Mitä muutakaan pääsiäisenä oikeastaan tekisi, istuisi vaan kotona, nuoret miettivät.

Leiriviikonloppuina on tarjottu tosi hyviä ruokia; pitsoja, pastabolognesea ja hampurilaisia. Joka ilta on saunottu kivojen isosten kanssa.

Nuorten omaiset olivat ennen riparia kertoneet omia muistojaan rippikoulusta. Se rohkaisi tulemaan mukaan, vaikka ensimmäinen kohtaaminen hiukan jännitti.

Rippikoulun merkitys sai nuoret hiukan mieteliääksi. Kummiksi pääseminen ja kirkkoviikkiminen tulivat mieleen ensimmäiseksi. Myös erilaisten ihmisten kohtaaminen tuntui tärkeältä.

Kaikkia haastateltuja nuoria kiinnosti isoseksi kouluttautuminen.

Uskonasiat eivät ole olleet kovin läheisiä. Jonathan muisteli, miten mummo lausui hänelle iltarukouksena ”kauniita unia, enkelten kuvia”.

-Ihan hyvä saada tietoa uskosta ja siihen liittyvistä asioista.

Jonathan tiivistä ilmeisesti monen leiriläisen tunnelmat sanoessaan, että rippikoululeirillä oli paras pääsiäinen ikinä.

Isosaika viitoitti elämän suunnan

Hyvinkääläinen **Mila Kotala** kävi rippikoululeirin Hyvinkään seurakunnan leirikeskuksessa Sääksissä 2012 kesällä. Hän halusi kokea konfirmaation ja rippijuhlat, vaikka ajatteli heti niiden jälkeen erota kirkosta.

-Äiti oli joskus ehdottanut seurakunnan leirejä, mutta ne eivät kiinnostaneet minua. Ajatus teltassa

nukkumisesta ei innostanut, ja sisätiloissa nukkuminen Sääksissä olikin hauska yllätys.

Rippikoulussa oli kivaa, ja hän jäi seurakunnan nuorisotoimintaan ja osallistui isosena monille rippileireille.

-Lopetin laskemisen 15 leirin jälkeen.

Kotalan mielestä ripareilla oli parasta yhdessä tekeminen ja se, että sai olla oma itsensä esittämättä mitään roolia.

Mila Kotala valmistui Seurakuntaopistolta nuorisohjaajaksi 2016 ja opiskeli lisää DIAK:ssa Helsingissä. Nyt hän on sosionomi (AMK) ja kirkon nuorisotyön ohjaaja. Viime syksynä hän sai vakinaisen viran koti-seurakunnastaan Hyvinkäältä.

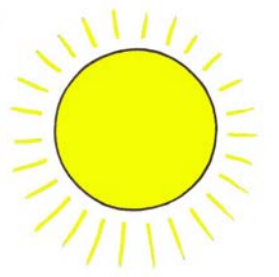
-Minulle on tunnepohjaisesti tärkeää tehdä työtä nimenomaan kirkon nuorisotyön ohjaajana, vaikka sosionomin pätevyys mahdollistaa hakeutumisen monille eri aloille.

Kotalan työskäkaa ovat nyt rippikoulun jälkeinen nuorisotyö, isoskoulutus ja nuorten viikkotoiminta. Hän toivottaa isoskoulutuksesta kiinnostuneet riparilaiset kokeilemaan, miltä se tuntuu. Jos se ole oma juttu, seurakunnan nuorisotoiminnassa on muitakin vaihtoehtoja. Betaniassa on kolmena iltana viikossa vaihtelevaa toimintaa, johon voi osallistua säännöllisesti tai tulla silloin tällöin käymään.

-Muistan itse nauttineeni isosaikanani siitä, että sain sopivasti vastuuta. Isokset ovat vain vähän vanhempia kuin rippikoululaiset, ja heihin on ehkä siksi helpompi tutustua. ●

Elise Saarikko

Askartele kesäpeli

Pelissä on seuraavat kevään ja kesän merkit; 1. Muurahainen, leppäkerttu, hyttynen. 2. Siili, sammakko, kala. 3. Perhonen, pörräinen, laulava lintu. 4. Retki järvelle, metsään, puistoon. 5. Voikukka, päivänkakkara, mansikka. 6. Pisarat, aurinko, kasvit kasvaa. Ja kyykkäärme, jonka tarkoitus on jäädä pelilaudalle. [Kuvat Papunetin kuva-pankki, www.papunet.net] Lisäksi kaksi QR-koodia, joista aukeaa www.lastenkirkko.fi laulut "Siunaa askellus" ja "Kevät kutittaa".

Pelin rakentamiseen tarvitaan 21 samanlaista lastenruokapurkin korkkia tai 21 samankokoista palaa vahvemmasta pahvista, mitä teiltä kodista löytyy? Tarvitaan myös oikea noppa tai noppa tehtynä esim. kahdesta litran maitotölkistä. Ks. ohjeet nopan tekoon YouTubesta "Rukousnopan askartelu".

Leikkaa lehden sivulta ympyrät viivaa pitkin, laita hiukan paperiliimaa ja kiinnitä korkkien sisäpuolelle tai pahvinpalasten toiselle puolelle.

Noppaan liimattavia kuvia on haettavissa kesän perhekerhosta, Pappilankatu 14, 3.6–20.6 välisenä aikana, avoinna ma-pe klo 9–14. Nopan kuvat voi tulostaa seurakunnan nettisivuilta tai maitotölkkinoppaan voi itse piirtää tai kirjoittaa yllämainitut kevään ja kesän merkit. Kuhunkin nopan sivuun tulee kolme kuvaa/sanaa.

Pelin ohjeet; Sekoita korkit, kuvapuoli alaspäin. Huolellisesti niin, ettei kukaan pelaajista muista järjestystä. Peli aloittaa se, joka ensimmäisenä nimeää jonkin jo nähneensä kevään tai kesän merkin. Pelaaja heittää askarreltua tai oikeaa noppaa. [Oikeaa noppaa käyttäessä, voitte sopia esim. että 1,2,3 numerot tarkoittavat vihreäympyräisiä ja numerot 4, 5,6 keltaisempyräisiä.] Noppa näyttää joko eläintä/hyönteistä tai kasvia/säätä. Nyt pelaajan tulisi löytää korkki, jossa on sama kuva kuin nopassa. Jos korkin kuva on sama kuin nopassa, saa pelaaja pitää merkin. [Jos nopan näyttämät kuvat on jo löydetty, siirtyy vuoro seuraavalle.] Samalla voitte miettiä, onko joku jo nähnyt ja missä ko. merkin tai oletteko tehneet jo kuvien kesäretkiä. Jos kuva ei ole sama, näytetään se kuitenkin kaikille muille pelaajille ja asetetaan takaisin pöydälle, kuvapuoli alaspäin. Tämän jälkeen on seuraavan pelaajan vuoro. Pelaajat saavat nostaa ainoastaan yhden korkin kerralla. Peli jatkuu niin kauan kunnes pöydällä on vain yksi korkki jäljellä - se, jossa on kyykkäärme. Pelaaja, jolla on eniten merkkejä pelin loputtua, on voittaja. Jos pelaaja vuorollaan kääntää korkin, jossa on kyykkäärme, on hänen luovutettava yksi omista korkeistaan. Luovutettu korkki sekä käärme-korkki asetetaan takaisin pöydälle kuvapuoli alaspäin. Tämän jälkeen korkit sekoitetaan. Mikäli pelaajalla ei vielä ole korkeja, palauttaa hän pöydälle vain käärmeen. Kun pelaaja löytää QR-koodin, katsotaan/tanssitaan yhdessä sen takaa video [videot löytyvät myös Lastenkirkon YouTubesta, toisessa "Kevät kutittaa" ja toisessa "Siunaa askellus". Videon katsottuane, nämä korkit saa löytäjä ja niistä ei tarvitse luopua käärmeenään löydyttyä. Mukavia pelihetkiä perheen kanssa! Löytyisikö kuvista ideoita mitä voisi yhdessä bongailta tai tehdä perheen kanssa kesän aikana?

Kirkon keskusteluapu kuuntelee kesälläkin

Kesä alkaa tänäkin vuonna epävarmuuden merkeissä. Huoli tulevaisuudesta painaa ja useat auttavat tahot ovat kiinni tai toimivat vähäisillä resursseilla.

HENKISTÄ TAAKKA TAI yksinäisyyden tunnetta voi keventää ottamalla yhteyttä Kirkon keskusteluapuun, joka on tavoitettavissa koko kesän ajan. Palvelu on valtakunnallinen ja toimii sekä suomeksi että ruotsiksi, sinne voi soittaa tai keskustella chatin kautta. Keskustelut ovat täysin luottamuksellisia, koulutetut päivystäjät ovat sitoutuneet vaihtoon.

KIRKON KESKUSTELUAPU ON olemassa, ettei kukaan jäisi yksin hätänsä kanssa. Puhelimen päässä tai chatin näppäimien takana on ihminen, joka keskustelee ja ymmärtää. Kirkon keskusteluapuun voi olla yhteydessä, vaikka ei olisikaan kriisiin tai akuutin hädän keskellä. Moni yksin kesää viettävä voi löytää palvelusta juttukaverin.

TAITO KUUNNELLA ON yksi ihmisen vuorovaikutustaidoista tärkeimpiä. Kuunteleminen auttaa luomaan ja ylläpitämään toimivia ihmissuhteita, se vaikuttaa myös ihmisen hyvinvointiin ja tuloksellisuuteen.

HYVÄ KUUNTELIJA KESKITTYV hetkeen ja toiseen ihmiseen. Hän on kiinnostunut siitä, mitä toisella on sanottavanaan

eikä kiirehdi keskeyttämään puhetta omilla näkemyksillään.

YKSINÄISYYS ON nykypäivän ilmiö, jota on myös tutkittu paljon. Jo ennen koronaa joka viides suomalainen koki yksinäisyyttä ajoittain. Hämmästyttävä tieto on se, että joka kymmenes suomalainen kokee yksinäisyyttä jatkuvasti. Näissä tapauksissa yksinäisyys ei ole ihmisen oma valinta. ●

*Teksti Minna Kotajärvi
Kuva Pixabay*

Puhelujen ihmeellinen voima

MISSÄÄN EN ole päässyt niin lähelle toista ihmistä, niin suoraan ja niin välittömästi, kuin keskusteluavun päivystäjänä. Kun soittaja avaa hetkeksi ajatusmaailmaansa, elämäntaivaltaan ja tilanettaan, tekee hänen luottamuksensa todella nöyräksi. Puhelu on ihmeellinen kahden ihmisen jakamisen hetki. Sekin lyö ällikällä, kuinka Raamatusta ammennettu sana lohduttaa ja rauhoittaa soittajia suoraan sydämeen. Sana on itsessään lääke.

PALVELEVA PUHELIN

Yhteydenottoyrityksiä Kirkon keskusteluavun valtakunnallisiin kanaviin tuli viime vuonna 102 982.

Palvelevassa chatissä käytiin 3941 keskustelua ja puhelimesta 42 400 keskustelua. Puhelimesta puhuttiin yhteensä 555 vuorokautta (ed. 545 vrk) eli 13 320 tuntia (yli 1,5 vuotta).

Kirkon keskusteluapu on vaativa vapaaehtoistehtävä. Tehtävään koulutetut päivystäjät puhuivat viime vuonna yhteensä 13 320 tuntia eli 555 vuorokautta.

Kiinnostaisiko sinua toimia vapaaehtoisena päivystäjänä? Tiedustelut: Minna Kotajärvi, minna.kotajarvi@evl.fi, p 040 7293 807

Yhteystiedot: Palveleva puhelin p. 0400 221 180 (pvm/mpm) klo 18–00.

Keskusteluavun päivystäjäksi hain, kun etsin elämäni merkitystä. Päivystäjillä ei ole muodollisia vaatimuksia. Avara sydän ja rakkaus lähimmäiseen riittävät. Koulutus tarjoaa hyvät eväät. Päivystäjiä tarvitaan lisää, sillä soittoja tulee enemmän kuin voidaan vastata. Puhelut ovat pitkäköjiä ja joka vuoroon tarvitaan useita päivystäjiä. Päivystysvuorot saa ottaa omiin aikatauluihin sopivasti. Pari iltaa kuukaudessa riittää. ●

*Anne Isokuortti
kirjoittaja on toiminut
vapaaehtoisena päivystäjänä*

IKKUNA MAAILMAAN

Lähdön ja paluun kipu ja ihanuus

Lähdimme noin viisi vuotta sitten lähetystyöhön ja olemme nyt päättäneet palata kotimaahan. Lähteminen on jokaisen ihmisen elämän käännekohta, sillä lähdön päätöksen jälkeen mikään ei palaa enää ennalleen. Lähtenyt ihminen lähtee myös sisäisesti itsestään eikä voi koskaan enää palata siihen kuka oli. Palatessaan ihminen kokee tulevansa vieraaseen paikkaan eikä enää tunne itseään, taikka sitä maailma, josta alun perin lähti. Kuitenkin paluun jälkeen ihmisellä on mahdollisuus löytää itsensä uudella tavalla ja huomata ymmärtävänsä itseään moniulotteisemmin.

TOISINAAN ON hyvä muistaa, että ihminen ei voi koskaan nähdä itseään eikä edes ajatella itseään. Ihminen voi nähdä kuvansa lasista, valokuvasta, peilistä, maalauksesta tai älylaitteen ruudulta, mutta nämä ovat vain kuvajaisia. Samoin ihminen ei voi ajatella itseään itsessään, sillä hän väistämättä ajattelee itseään aina suhteessa muihin ihmisiin, maailmaan ja Jumalaan.

ITSENSÄ NÄHDÄKSEEN ja itseään ajatellakseen ihminen tarvitsee aina joko jonkin välineen kuten kameran, peilin, maalauksen tai sitten toisen olennon. Siksi jokainen ihminen näkee itsensä ja ajattelee itseään vain suhteessa toiseen ihmiseen, luomakuntaan ja tietenkin loppujen lopuksi aina Jumalaan.

JUMALA ON kaiken olevan lähde ja oleminen itse. Kirkkoisä Dionysius Areopagita opettaa, että Jumala

ei ole olemassa samalla tavalla kuin luotu maailma, vaan Jumala on luomaton luoja. Jumala on myös rakkaus, sillä luominen eli olemisen lahjan antaminen maailmalle sisältää itsessään koko maailman historian. Luominen on rakkautta lankeemuksesta, kivusta ja kärsimyksestä huolimatta, koska luominen sisältää lankeemuksen, lunastuksen ja lopullisen uudelleen luomisen. Näin luominen on rakkautta varten. Koko luomakunta odottaa siksi kuudennen luomispäivän iltahämärässä seitsemännen päivän sarastavaa aamunkoittoa.

AJATTELEN MYÖS, että usko on ihmisen lähtemistä itsestään ja paluu itseensä Jumalan rakkauden valossa. Rakkauden kutsu ei jätä lopuksi ketään rauhaan, ja rakkaus kutsuu jokaista ihmistä lähtemään itsestään ja palaamaan uuteen. Näin lähteminen ja paluu on osa ihmisen elämää Jumalan rakkaudessa. ●

*Teksti ja kuva Joona Toivanen
Hyvinkään seurakunnan nimikkolähettilä, joka on toiminut Thaimaassa, Indonesiassa ja Myanmarissa.*

Rakkautta kasvattamassa

Voi vanhempien huolta omista tai läheisistä lapsista ja nuorista, jotka elävät tämän kovan maailman keskellä! Koulumaailma on kesäksi tauonnut, mutta huoli omien rakkaiden lasten selviytymisestä ei ole. Erityisesti juhannuksena nuoret koontuvat yhteen juhlimaan ja kokemaan voimakkaita tunteita. Eikä ihme, sillä aurinko antaa voimaa ja luonto on juuri herännyt upeaan loistoon.

Juhannus kutsuu meitä vesistöjen äärelle nauttimaan kauniista luonnosta, paistaa sitten aurinkoa tai sataa räntää. Samoin se voi kutsua meitä muistamaan sanomaa vanhan häviämistä ja uuden tulemisesta tilalle. Usein lapsiamme ja nuoriamme katsellessa mietimme, mitä elämä tuo heille tullessaan. Millainen heidän tulevaisuutensa tulee olemaan ja osaammeko johdattaa heidät elämässään oikeaan suuntaan?

Samoin mieltivät varmasti Johannes Kastajan vanhemmat jo pari tuhatta

vuotta sitten. Heillä oli ehkä jo ennalta aavistus, että heidän lapsensa tulevaisuus ei täyttäisi heidän toiveitaan. Johannesella oli hengellinen kutsumus; julistaa parannusta ja valmistaa tietä Jeesukselle, todelliselle Vapahtajalle. Johannes eli vaatimattomasti kamelinkarvavaatteissaan, ja silti hänen vanhempansa tyytyivät siihen, että heidän pojalleen oli varattu suuri tehtävä.

Kysymme joskus omankin lapsemme ja nuoremme kohdalla, mitä hänestä tulee. Jeesus on kutsunut lapsemme ja nuoremme elämään valtakunnassaan hänen alamaisinaan, mutta heillä on hänen silmissään kaikkein suurin arvo ja tehtävä. Jumala tarvitsee jokaista valtakunnassaan suunnitelmansa toteuttamiseen. Hedelmänä siinä valtakunnassa on rakkaus, jonka tulee päästä kasvamaan.

Jokaisella vanhemmalla on toiveita lapsensa suhteen. On luonnollista, ettei lapsemme aina täytä odotuksiamme ja on

Jumala tarvitsee jokaista valtakunnassaan suunnitelmansa toteuttamiseen.

erilainen kuin mitä hänestä toivoimme. Jos hänestä kasvaa alemmuudentuntoinen, hänen on vaikea luottaa rakkauteen ja osoittaa sitä. Juhannuksen sanoma osoittaa meille, että jokaisella lapsella on suunnaton arvo ja hän on kiitollisuuden ja ilon kohde.

Jokainen ihminen on Jumalan ihme ja lahja, jonka arvoa toisten kiintymys, rakkaus ja kiitollisuus lisää. Elämä rakkaudessa ja uskossa on lapselle ja aikuiselle hyväksi. Jos emme oman ponnistuksemme turvin voi noudattaa sellaista elämäntapaa, onkin suuri riemu, jos Jumala syyttää sydämiimme uskon liekin. Roomalaiskirjeen kahdeksannessa luvussa meille luvataan, ettei mikään voi erottaa meitä Jumalan rakkaudesta.

Merja Telsavaara
pastori

Evankeliumi

Kaikissa näissä ahdingoissa meille antaa riemuvoiton hän, joka on meitä rakastanut. Olen varma siitä, ettei kuolema eikä elämä, eivät enkelit, eivät henkivallat, ei mikään nykyinen eikä mikään tuleva eivätkä mitkään voimat, ei korkeus eikä syvyys, ei mikään luotu voi erottaa meitä Jumalan rakkaudesta, joka on tullut ilmi Kristuksessa Jeesuksessa, meidän Herrassamme.

Room. 8

Rukous

Rakas taivaallinen Isä. Kiitämme sinua luonnon kauneudesta ja kesän ihmeestä, kaikesta mikä kasvaa ja kukoistaa. Uudista myös meidät Hengelläsi. Me kiitämme sinua Johannes Kastajasta, Vapahtajan tien raivaajasta. Auta meitä ottamaan vastaan hänen kutsunsa ja muistamaan, että täällä maan päällä kaikkein pienin meistä on suurin sinun valtakunnassasi Taivaassa. Amen.

Virsi 971:3

Maan korvessa kulkevi lapsosen tie, vaan ihana enkeli kotihin vie. Oi laps, ethän milloinkaan ottaa sä vois sun kättäsi enkelin kädestä pois, sun kättäsi enkelin kädestä pois.

Virsi 971:3

Mutkat kantaa

Puu on symbolina vanha. Raamatusakin puu on milloin seurakunnan, milloin ihmisen vertauskuva. Puulla voi olla hyviä tai huonoja hedelmiä ja se voi levittää versojaan ympäri puutarhaa. Raamatusta löytyy itkutami ja elämän puu. Ystävän rakkaus on kuin tuoksuva puu. Raamatussa

kannollakin on toivoa, kun se kasvaa uusia versoja.

Minkälaista puuta sinä jäät katsomaan? Onko se nuori, hento ja ehkä jo kukassakin? Vai onko se karuja tuulia ja monta kevättä kokenut uurteinen ja mutkikas puu? Oma katseeni kiinnittyy näihin rosoihin. Niiden kauneus pu-

huttelee. Se ymmärtää. Kuitenkin sen oksat versovat taas hiirenkorvia ja uusia alkuja. Se on vielä vahva. Sen mutkat kantavat. Sitä kannatellaan.

Teksti ja kuva Anna Rauhala

POIMINTOJA

To 23.5. klo 15 Ikkunoita lähetyksen maailmaan seurakuntakeskuksen juhlasalissa. Mitä lähetystyö on Thaimaassa, Indonesiassa ja Myanmarissa? Siitä meille kertovat nimikkolähetit Helene ja Joonna Toivanen. Kahvitarjoilu!

Ke 29.5. klo 17 Miesten luontoretki Karkkilankoskille. Lähtö kimppekyydein kirkonmäeltä klo 17. Omat eväät mukaan.

Ke 29.5. klo 18 Kevätkonsertti Vanhassa kirkossa. Tervetuloa kuulemaan Lapsi- ja Nuorisokuorojen raikasta laulua! Konsertin ohjelmistossa kuorojen kevään lauluja. Kuoroja johtaa Kaarina Savonen. Tilaisuus on ilmainen.

Ke 5.6.-28.8. klo 17-21 Avoin yleisöilta Sääksin leirikeskuksesta. Saunat ja kanttiini ovat auki klo 17-21, kesäillan hartaus kappelissa klo 20.

Linja-auton ajoreitti Sääksiin keskiviikkoisin:

Kirjavatolppa klo 17 (Ortodoksisen kirkon pysäkki), Asemankatu, Aleksis Kiven katu, Vaiveronkatu, Jussilankatu, Riihimäenkatu, Urakansilta, Kauppalankatu, Munckinkatu, Alttarikivi klo 17.20, Kirkkotie, Ahdenkallionkatu, Hämeenkatu, Hyvinkään kirkolta [seurakuntakeskuksen pihalta] klo 17.25, Torikatu, Pavinmäenkatu, Taipainlankatu, Sillankorvankatu, Martin palvelutalon pysäkki, Eteläinen Kehäkatu, huoltoaseman pysäkki (kylmäasema), Jokelankatu, Uudenmaankatu, Hyvinkäänkylä ja Nopon kautta leirikeskukseen. Paluukuljetus klo 20.30. Edestakainen matka 5 € aikuisilta ja 2,50 € lapsilta.

Ajo-ohje Sääksiin: Ajetaan Hyvinkäältä Hankoon päin, käännytään Rajamäkeen ja sieltä oikealle Kiljavantietä noin 4 km, jonka jälkeen viitoitus oikealle leirikeskukseen.

Su 9.6. ja su 4.8. klo 12 sanajumalanpalvelus Vaiveron Myllytilalla, Myllytilantie 36.

Ke 12.6. klo 10 Selkokielinen kevätkirko Hyvinkään kirkossa. Mukana pastori Sanna Ylä-Jussila ja musiikista vastaa kanttori Markku Sintonen.

To 20.6. klo 14 Yhteen ääneen Paavolan seurakuntakodissa. Tervetuloa laulamaan yhdessä, teemana tänään "Aallokko rantaan lyö"! Laulattamassa Markku Sintonen.

Pe 21.6. klo 16-21 Sääksin juhannusjuhla Juhannusaattona pe 21.6. klo 16-21 Sääksin leirikeskuksesta. Saunat ja kanttiini avoinna klo 21 saakka, grillipaikat käytössä. Saunat käytössä kummassakin leirikeskuksesta. Kahvila Hyvinkään leirikeskuksesta.

Ohjelma

16.00 alue avautuu
17.00 Lipunnosto, tervetuloa, yleisinfo
17.15 Juhannusaaton hartaus
17.30 Tarinateatteri esitys Hyvinkään kappelissa
18.00 Tarinateatteri esitys Nurmijärven kappelissa
18.15 Kesäisiä yhteislauluja
19.30 Iltarukous
20.00 Juhannuskokko syttyy illan aikana Hyvinkään rannassa (säävaraus)
Lasten toimintapiste Nurmijärven puolen lähetyshäivillä
Alue suljetaan klo 21.

Linja-autokuljetus Hyvinkäältä Sääksiin juhannusaattona pe 21.6.:

Auto 1: Lähtö srk-keskuksesta (Hämeenkatu 16) klo 15, Kauppalankatu, Urakankatu, Riihimäenkatu, Jussilankatu, Vaiveronkatu, Aleksis Kiven katu, Nummisillankatu, Talvisillankatu, Läntinen yhdystie ja Kytäjän kirkon kautta Sääksiin.

Auto 2: Lähtö Alttarikiveltä klo 16.15, Kirkkotie, Ahdenkallionkatu, Hämeenkatu, Hyvinkään kirkolta [seurakuntakeskuksen pihalta] klo 16.30, Torikatu, Pavinmäenkatu, Taipainlankatu, Sillankorvankatu, Martin palvelutalon pysäkki, Eteläinen Kehäkatu, huoltoaseman pysäkki (kylmäasema), Jokelankatu, Uudenmaankatu, Hyvinkäänkylä ja Nopon kautta Sääksiin. Edestakaisen matkan hinta: aikuiset 5 € ja lapset 2,50 €.

Paluulähtö Sääksistä kaikille reiteille klo 21.

Ajo-ohje Sääksiin: Ajetaan Hyvinkäältä Hankoon päin, käännytään Rajamäkeen ja sieltä oikealle Kiljavantietä noin 4 ki-

lometriä, jonka jälkeen viitoitus oikealle leirikeskukseen (Hyvinkään seurakunnan leirikeskus on rannalle tultaessa oikealla). Hyvinkään keskustasta on noin 22 kilometriä Sääksin leirikeskukseen (Sääksjärventie 146).

Huom! Nurmijärven Sääksin yleisen uimarannan (Sääksjärventie 30) parkkipaikalta järjestetään non-stop bussikuljetus Sääksin seurakuntien leirikeskukseen juhannusjuhlaan. Pikkubussit kulkevat P-paikan ja leirikeskukseen välillä non-stop tarpeen mukaan. Juhannusjuhlassa (ja kesän avoimissa yleisöilloissa) ei ole uintivalvontaa vaan uiminen omalla (ja lasten osalta huoltajien) vastuulla. Lemmikkieläinten tuominen leirikeskusten alueelle ei ole sallittua.

La 22.6. klo 10 Juhannuspäivän sanajumalanpalvelus Vanhassa kirkossa.

La 22.6. klo 12 alkaen Hautaveisaajat Puolimatkan hautausmaalla, Aholankatu 20. Veisaajat voi pyytää veisaamaan läheisen haudalle. Veisuutillaukset jouni.laine@evl.fi.

Su 30.6. klo 19 Kesäinen lauluilta Kytäjän kirkossa. Tervetuloa kesäisten laulujen äärelle! Tilaisuuden juontaa Reijo Pajamo, yhteislauluja säestää Helena Lehtinen. Kahvitarjoilu klo 18 alkaen.

Su 14.7. klo 18 "Helposti särkyvää - matka varjoista valoon" -konsertti Vanhassa kirkossa. Terhi Ylikoski, laulu, Heikki Ruokonen, koskettimet, Outi Ampuja, kitara.

Ti 16.7. klo 8-15 Missio-golf Hyvigolfin kentällä, Golfie 63. Missio-golf pelataan Hyvigolfin kentällä jo 15. kertaa lähetystyön hyväksi! Kisan suojelija: kirkkoherra Hanna-Leena Kevätsalo-Vuorio, pelinjohtaja: Hyvigolfin toimisto. Ilmoittautuminen su 14.7. klo 15 mennessä Hyvigolfin toimistoon 0600 550 974 tai GolfGameBookiin. Lisätiedot toimisto@hyvigolf.fi, https://hyvigolf.fi/ ja Kosti Kallio, 050 563 9809, kosti.j.kallio@gmail.com.

To 25.7. klo 14 Yhteen ääneen Paavolan seurakuntakodissa. Tervetuloa laulamaan kesäisiä yhteislauluja teemalla "Honkain keskellä". Laulattamassa Taru Paasio.

Su 4.8. klo 17 Ekaluokkalaisten siunaamiskirkko Hyvinkään kirkossa.

Su 1.9. klo 10 Luomakunnan sunnuntain messu Hyvinkään kirkossa.

To 5.9. klo 14 Yhteen ääneen -yhteislautilaisuus Hyvinkään kirkon aulassa. Syyskausi alkaa. Yhteislauluja ja iltapäi-

VIKKOTOIMINTAA BETANIASSA – KESÄN AIKATAULU 3.6.-25.8.

Maanantaisin Nuorten raamis klo 16-20. Vapaata oleskelua ja Raamis.
Torstaisin Nuortenilta klo 16-20. Vapaata oleskelua ja yhteistä ohjelmaa.

Katso ajantasaiset tiedot nuorten toiminnasta ja toimintaan liittyvistä asioista osoitteesta www.betsku.net tai Instagramista @betskunet

Hyvinkään seurakunnan nuorisotyö | PL 29 | 05801 Hyvinkää | www.Betsku.net

 Betsku.net
Jumala. Armo. Elämä.

 HYVINKÄÄN SEURAKUNTA

Osallistava budjetointi etenee seurakunnassa

KERROIMME KIRKONMÄEN numerossa 1/24 Osallistavasta budjetoinnista, johon Hyvinkään seurakunta on varannut talousarviossaan 5 000 euron määrära-

han. Tarkoitus oli, että kaikilla hyvinvinkäläisillä oli mahdollisuus ehdottaa kohteita, mihin seurakunnan talousarviossa myönnetty määräraha käytetään vuoden 2024 aikana. Ehdotukset jätettiin seurakunnan nettisivuilla olleen linkin kautta 1.3.-24.3.

Määräajassa saapuneita ehdotuksia tuli kaiken kaikkiaan 11 kpl. Tämä on hieno määrä, sillä Osallistava budjetointi toteutetaan seurakunnassa ensimmäistä kertaa. Äänestukseen ylsi kuusi (6) ehdotusta. Äänestys tapahtui seurakunnan nettisivuilla olleen linkin kautta 15.4.-12.5. Ehdotuksista sai äänestää niin montaa, kuin määrärahalta oli mahdollista toteuttaa. Äänestäjällä ei siis ollut käytössään tiettyä äänimäärää, vaan tietty rahausuma eli 5 000 euroa.

Tämän lehden mennessä painoon äänestystulos ei ole vielä selvillä. Vies-

timme äänestystuloksesta seurakunnan sosiaalisen median kanavilla sekä verkkosivuilla viimeistään 24.5.

Inka Kurki

ÄÄNESTETTÄVÄNÄ OLLEET EHDOTUKSET:

1. "Nuorten illat" keski-ikäisille tai kaiken ikäisille: Lautapelejä, leikkejä ja laulua. Budjetti: 200 €.

2. Minun ylistykseni - kun Pyhä liikuttaa: Liikunnallisen ylistyksen opettelua ryhmässä. Budjetti: 1 500 €.

3. Kristillinen hiljaisuuden päiväretriitti puutarhaympäristössä: Päivän puutarharetriitti Nummellan tilan puutarhassa Nurmijärvellä. Budjetti: 1 500 €

4. Gospel-lattarit-ryhmäliikuntaa syyskaudeksi: Yhdessä tekemistä ja hyvinvointia matalankynnyksen tanssitunnein. Budjetti: 1 500 €.

5. Tarinateatteriesityksiä koululaisille oppilaiden tunnetaitojen vahvistamiseksi: Toteuttajana Tarinateatteri Palaset. Budjetti: 3 100 €.

6. Matalankynnyksen jatkoripari aikuisille: Muutaman kokoontumiskerran kurssi (sis. luennot, ryhmäkeskustelut ja hartaudet sekä päätösjuhlan Sääksissä). Budjetti: 5 000 €.

POIMINTOJA

väkähvia. Joka viikko lauluja eri teemasta. Joukossa sekä hengellistä että maallista musiikkia. Poikkeaa laulamaan, milloin ehdit, ei edellytä jokaviikkoista sitoutumista. Laulattamassa Helena Lehtinen ja Anna Helenius. Tilaisuus on maksuton.

Kesäperhekerho kokoontuu ma-pe 3.-20.6. klo 9.00-14.00 Pappilassa, Pappilankatu 14. Kevyt lounas 30:lle ensimmäiselle. Tule rupattelemaan, leikkimään, laulamaan, satuilemaan ja ulkoilemaan. Ei ilmoittautumista!

Koululaisten kesäkerhot (2016-2015 -sytyn-tyneille) 3.-20.6. klo 9.00-15.00 Martissa, Kirkonmäellä ja Vehkojalla. Kerhon hinta 150 €, ajasta riippumatta. Hintaan sis. lounas, välipala ja vakuutus. Ilmoittautuminen sähköisesti www.hyvinkaanseurakunta.fi.

Avoin kesäkerho 9-14 -vuotiaille 3.-20.6. klo 9.00-14.00 Betaniassa, Helenenkatu 15. Lisätiedot: kirsi.kupiainen@evl.fi, 040 566 3990.

Koululaisten kesä

3.6. Junnuleiripäivä 6-8 v.
4.6. Junnuleiripäivä 6-8 v.
(Päivät eskariin menevistä tokaluokalle meneviin)
3.-20.6. Avoin kesäkerho 9-14 v. Betaniassa (maksuton)
9.-15.6. Kulta-rovastikutaleiri Lapissa 10-14 v. (voi lähteä myös aikuisen kanssa)

24.-26.6. Kesäleiri 11-14 v.
25.-26.7. Kesäleiri 7-8 v.
29.-31.7. Kesäleiri 9-10 v.
10.8. Isovanhempi-lapsenlapsipäivä
11.8. Kummi-kummilapsipäivä

Leirit/päivät pidetään Sääksin leirikeskuksesta, lukuun ottamatta Lapin leiriä ja avointa kesäkerhoa.

Lisätiedot, hinnat, vastuuhjaajat ja ilmoittautuminen: www.betsku.net-17-14vuotiaat-leirit, kirsi.kupiainen@evl.fi, 040 566 3990, ari-pekka.laakso@evl.fi, 0400 616 238.

Kaiken kansan toiminta:

Kammari Vehkojan srk-keskuksen pihatalolla maanantaisin klo 10-14. Auki myös kesällä. Lisätiedot: Päivi Lammela p.040 5596318.

Ruokailu Vehkojan srk-keskuksessa tiistaisin klo 12.30. Kevätkausi päättyy 28.5., syyskausi 20.8.-10.12. Lisätiedot Hannele Liesmäki p. 040 8050371.

Kahvila Hyvinkään Vanhan kirkon sivulissa perjantaisin klo 9-12. Kesäkuun ajan tauolla, syyskausi 13.12. asti. Lisätiedot: Kaisa Laakso p. 040 7559364.

Päihteetön kerho Vehkojan Kammarilla keskiviikkoisin klo 9-13. Heinäkuun ajan tauolla.

Soppatykkiruokailut Kirkonmäellä keskiviikkoina 28.5., 26.6., 28.8., 25.9. klo 15-16.30. Oma soppalautanen, lusikka ja muki mukaan, ekotekona vähennämme roskien määrää.

Pitopalvelu on suljettu pe 21.6. ja la 29.6- su 14.7. Muutoin palvelemme arkisin seurakuntakeskuksessa kello 10.30-13.30. Lounaan hinta on 11 € ja se sisältää tassokkaan kotiruoan, tuoreet leivät, kahvin ja jälkiruuan. Voit myös noutaa lounaan mukaasi. Viikon ruokalista on katsottavissa osoitteessa www.hyvinkaanseurakunta.fi/pitopalvelu.

Osta linnunpönttö Yhteisvastuun hyväksi!

Linnunpöntön hinta on 20 €. Pöntöt ovat tyhjennettäviä, pintakäsiteltäviä ja niiden suuaukon koko on 32 mm. Pöntöt on valmistanut miesten puutyöpiiri. Materiaalin on lahjoittanut Hyvinkään Puutavara. Pöntöt myynnissä Suvi Sillanpään kautta, p. 040 559 6319 tai suvi.sillanpaa@evl.fi.

Palautekysely Kirkonmäki lehdestä.

Vastanneiden kesken arvotaan lounas kahdelle hengelle seurakunnan pitopalvelussa. QR-koodia klikkaamalla pääset kyselyyn. Voit osallistua palautekyselyyn myös menemällä seurakunnan nettisivuille kohtaan "uutiset". Pääset linkin kautta osallistumaan kyselyyn. Vastaa ja vaikuta lehden sisältöihin!

Seurakuntatoimiston palveluajat kesällä

3.6.-30.8.2024

Kaste- ja vihkivaraukset sekä siunaus- ja hautausvaraukset kesäkaudella vain puhelimitse numerossa: p. 040 8050 205 (ma-pe, klo 9-12).

Mikäli haluat asioida paikan päällä, varaa omaa vastaanottoaikiasi puhelimitse tai sähköpostitse, hyvinkaansrk.virasto@evl.fi. Haluamme tällä varmistaa, ettei asiakaspalvelumme ruuhkaudu ja oman ajan varanneita asiakkaita saamme palveltua ilman kiirettä. Seurakuntatoimisto sijaitsee seurakuntakeskuksessa, Hämeenkatu 16.

Diakonian ajanvaraus p. 019 4561250 maanantaisin ja tiistaisin klo 13-16 ja torstaisin klo 10-13. Poikkeus: ajanvarausta ei ole to 4.7., ma 8.7. ja ti 9.7. Varatut tapaamiset seurakuntakeskuksessa osoitteessa Hämeenkatu 16. Diakoniatyössä mukana ajalla 10.5.-31.8. myös Anne Koljonen, joka toimii vs. diakoniatyöntekijänä Mari Kahran virkavapaan ajan. Yhteystiedot: Anne Koljonen p. 050 5728311, anne.koljonen@evl.fi.

Perheneuvonnan asiakasvastaanoton (Pappilankatu 14) ajanvaraus numerosta 040 181 3128 maanantaisin klo 9-11. Soita tai laita tekstiviesti (nimi, asuinpaikkakunta, s-postiosoite, ajanvarauksen syy). Tarjomme lähivastaanottoaikoja ma-pe pääsääntöisesti klo 8-16. Mahdollisuus myös etätapaamiseen Teams -yhteydellä.

Keskusteluapua seurakunnasta. Vaikeiden asioiden kanssa ei ole hyvä jäädä yksin, vaan niistä on tärkeää puhua jonkun kanssa. Akuutissa kriisitilanteessa soita: Päivystävä pappi 019 456 1222 klo 9-17
Palveleva puhelin 0400 221 180 joka ilta klo 18-24
Koulutyöstä vastaava pappi 0400 843 241
Diakoniatyöntekijät 040 559 6314 ja 040 487 1382

Kirkon keskusteluavun palvelevan puhelimen numero on kaikkialla Suomessa 0400 22 1 180. Suuntanumeroa ei tarvita. Palveleva puhelin on avoinna joka päivä. Suomenkielinen päivystys on koko maassa päivittäin klo 18-24. Ruotsinkielinen päivystys - Kyrkans samtalsstjänst päivystää joka ilta klo 20-23 numerossa 0400 22 11 90.

Kaikki seurakunnan toiminta osoitteessa www.hyvinkaanseurakunta.fi. Seurakunta on myös Facebookissa ja Instagramissa.

Hyvinkään kirkko, Hämeenkatu 16
Kytäjän kirkko, Palkkisillantie 11
Vanha kirkko, Uudenmaankatu 13
Seurakuntakeskus, Hämeenkatu 16
Martin seurakuntatalo, Niittymäenraitti 4
Paavolan seurakuntakoti, Aittatie 1
Pappila, Pappilankatu 14
Sääksin leirikeskus, Sääksjärventie 146
Vehkojan seurakuntakeskus, Yli-Anttilantie 3

Eeva Mantere tekee mielellään asusteita muuten tyylliteltyihin teatteripukuihin. Nahkaisella irtokauluksella voi luoda tunnelmaa monenlaisiin näytelmiin.

Puvustaminen on ollut Eeva Mantereelle hengissä pitävä voima

Teatteri Betan kesänäytelmä Sokea juomanlaskija on vaativa, mutta inspiroiva puvustettava

Hyvinkään Ridasjärvellä asuva **Eeva Mantere** on yli 30 vuoden aikana puvustanut näytelmiä Teatteri Päivölälle, Hyvinkään Teatterille, Riihimäen seurakunnalle, Hynälle ja Teatteri Betalle. Hän ei edes muista kaikkien näytelmien nimiä, mutta rakkaimmat ovat jääneet mieleen.

-Kaikki alkoi vuonna 1990, jolloin Päivölän Nuorisoseura teki juhlanäytelmän Mustalaisleiri muuttaa taivaaseen. Siihen haettiin mukaan kyläläisiä avustajiksi ja näyttelijöiksi. Lähdin itsekin mukaan, tosin en vielä silloin puvustajaksi. Eero Halme ohjasi menestykseksi nousseen näytelmän, ja seuraavana vuonna perustettiin Teatteri Päivölä, Mantere muistelee.

Koska hän oli hoitovapaalla kuopus Juhon synnyttyä, aikaa oli kierrellä kirpputoreilla etsimässä vaatteita Laps' Suomen- näytelmään. Vuodesta 1991 Teatteri Päivölän näytelmiä esitettiin joka vuosi, joskus useitakin vuodessa.

Teatteri Betan esityksiä oli ensin rautatiemuseon pihassa, myöhemmin kirkkoteatteriohjaaja Jouni Laineen kotipihalla Palopurolla. Puvustuksista vas-

tasi Mantere, joka oli myös perustanut 1994 naamiaispalveluliikkeen Hyvinkääkadulle. -Joukkokohtauksiin tarvittiin paljon vaatteita, useille näyttelijöille jopa kolme eri pukua, lisäksi kengät ja asusteet.

Eeva Mantere myöntää, että tavaroiden roudaaminen esityspaikkaan ja näytöksen jälkeen takaisin Ridasjärvelle säilytettäväksi ja kunnostettavaksi on ollut rankkaa työtä. Kun lisäksi harrastajateatterin puvustuksen on pitänyt olla halpaa, kekseliäisyyttä ja ompelutyötä on riittänyt.

-Onneksi täällä Majamäessä on ollut tilaa tavaroiden säilyttämiseen. Pienissä tiloissa ei tällainen työ olisi onnistunut. Usein myös värjäsin kankaita, jotta sain näytelmien teemoihin ja aikakausiin sopivat värit ja kuluneen tunnun.

Rooliausut vaativat tekijältään eri aikakausien vaatesuuntien ja -käytäntöjen soveltamista. Mantere tuntee tekemänsä puvut ja pystyy tarvittaessa yhdistämään niitä uusiin näytelmiin luovasti.

Puvustuksen suunnittelu lähtee näytelmän käsikirjoituksesta ja keskustelusta ohjaajan kanssa. Nyt työn alla on Teatteri Betan ensi kesän uutuusnäytel-

Näytelmien puvustuksessa tärkeintä on oikea tunnelma ja aitous.

mä Sokea juomanlaskija, jossa 1700-luvulla toimiva teatteriseurue esittää Jeesuksen aikaan sijoittuvaa näytelmää.

-Puvustus on vaativaa, mutta inspiroivaa. Mantere sanoo valmistavansa puvut samalla metodilla kirkkoteatterinäytelmiin kuin ”maallisiin”. Tärkeintä on löytää oikea tunnelma ja aitous.

Hän tekee hahmotelmia, kummallisia piirustuksia, kuten hän niitä kuvailee. Kuvista näkyy pukujen siluetti, joihin sitten tehdessä lisätään asusteita.

Puvustuksessa pitää olla hiukan anarkiaa ja steampunkia, jotakin, joka herättää katsojassa elämyksiä.

-Itse käyn paljon teatterissa ja kiinnittän joskus pukuihin niin paljon huomiota, että itse teksti jää kuulematta.

Mantere ei ole yli 30 vuoden ural-

laan kyllästynyt ompelemiseen. Päin vastoin, hän sanoo asujen suunnittelun ja valmistamisen olleen vuosien varrella hengissä pitävä voima. Siihen on voinut keskittyä silloinkin, jos elämässä on ollut huolia.

Mantere on tyytyväinen siitä, että ohjaajat luottavat hänen näkemyksiinsä ja taitoihinsa. Osaaminen on huomattu myös laajemmin.

Hyvinkään Teatteritoimikunta myönsi Eeva Mantereelle vuotuisessa Teatterigaalassa loppiaisattona Elämäntyöpalkinnon merkittävästä työstä hyvinkääläisen harrastajateatterin hyväksi.

Samassa tilaisuudessa tuli toinenkin palkinto. Suomen Harrastajateatteriliitto myönsi hänelle kultaisen tunnustuksen tunnuksiksi ansiokkaasta toiminnasta harrastajateatterityön hyväksi.

-Tunnustukset lämmittivät, samoin kauniit puheet. Nyt kuitenkin alkavat koko kesän kestävät työt; ensin Betan Sokea juomanlaskija, sitten Päivölän Suomen hevonen ja syksy on luvassa Liian paksu perhoseksi.

Pian Eeva Mantereen auto viilettää taas kattoa myöten teatteripukuja täynnä kohti kesäisiä näyttämöitä. ●

Teksti ja kuva **Elise Saarikko**